

Příloha k protokolu o SZZ č.
FF JU v Č. B.
Vysoká škola:
bohemistiky
Ústav:
Datum odevzdání posudku: **7. 6. 2010**

Bc. Lukáš Holeček
Student:
Aprobace: **mgr. studium Bohemistika**
Vedoucí diplomové práce:
Mgr. Veronika Broučková, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Umělecká koncepce Josefa Knapa v kontextu české meziválečné literatury

.....
(téma)

Autor diplomové práce si za předmět svého zkoumání zvolil osobnost literárního umělce a kritika, Josefa Knapa. Jako základní otázku, již Lukáš Holeček zkoumá, je jeho vztah k pojmu ruralismus a revize tohoto pojmu v uměleckém kontextu české meziválečné literatury. Práce neusiluje komplexně zhodnotit celé Knapovo dílo, ale zabývá se zejména jeho texty publicistickými a estetickými. Autorovi nejde o komplexní monografickou práci Josefa Knapa, ale spíše o zachycení dobové řeči, diskuzí, které se vedly na téma tradice, umění, avantgarda. Tyto pojmy autor zkoumá chronologicky, tedy jak se vztah Josefa Knapa k nim měnil v souvislosti s historickými okolnostmi. Při interpretaci těchto jevů se autor inspiroval nahlížením na historicitu z pohledu H.-G. Gadamera, pomocí níž usiluje rekonstruovat dobový horizont Knapova díla. Dále se odkazuje ke zkoumání řeči jako diskurzu v pojetí M. Foucaulta a v ideologickém vymezení ruralismu se odkazuje k chápání ideologie v pojetí C. Geertze.

Knapovo myšlení sleduje nejprve v kontextu směrových a generačních uskupení, která vznikala na počátku 20. let, tedy Knapův vztah k Devětsilu a Literární skupině. Ani s jednou ze skupin se Knap neztotožnil a přiklonil se spíše k tezi o generační kontinuitě bez ohledu na skupinovou sounáležitost. Odklání se od radikalismu a konstrukce „nového umění“. Kromě těchto Knapových aktivit se práce Lukáše Holečka zabývá dalšími otázkami, jako je pojetí vztahu individua a kolektivu ve 20. letech, dále Knapova reflexe socialistické poezie. Rovněž si všímá jeho orientace ke skandinávským literaturám, Knapovy kritiky západních – ismů, konstatuje vliv evropského romantismu a sociologických teorií, založení časopisu Sever a východ.

Holeček se zabývá funkcí ruralistického pojetí Knapovy estetiky a shledává ji v souvislosti s Geertzovým pojmáním jako ideologickou. Žánr venkovské tematiky měl v sobě nést potenciál vyšších hodnot, čímž se značně schematizoval. Práce sleduje diskusi o ruralismu v různých polemikách, opírá se o dobové zdroje, jako byl sborník Básníci selství nebo Kalistův koncept ruralismu představený v Lumíru. Z jeho zjištění vyplývá, že v pojmu ruralismu se odráží značný rozpor mezi skutečností, vizí a estetickým zhodnocením.

Poměrně rozsáhlou kapitolu věnuje autor diplomové práce také Knapovu působení v kulturní sféře v druhé polovině třicátých let, které je vzhledem k jeho odporu k levici poněkud problematické. Holeček sleduje jeho působení v dobových institucích jako Národní kulturní rada a vysvětluje jeho postoje z více stran, na jednu stranu Knap v Čapkově nekrologu vyzdvihuje jeho literaturu, na stranu druhou se v programu NKR uchyluje k autoritářským praktikám, které však nakonec nemohly být realizovány.

Holeček ve své práci nastiňuje prostřednictvím osobnosti Josefa Knapa složitou síť vztahů a dobových proudů, které nestály strnule na svých pozicích, ale permanentně se vzájemně dotýkaly a prolínaly. Problematika ruralismu a agrárního směřování se tak jeví nikoliv jen jako literární, ale i jako politický a ideologický problém, který se podílel na historickém obraze 20. a 30. let. Holeček tento obraz zajímavě konstruuje. Je ovšem otázkou, zda by nebylo snazší se z pozice autora vzdát předjímaného termínu rekonstrukce, pro niž neexistuje žádné měřítko přesnosti a ověřitelnosti a zbývá tak pouze zbožná víra, že cosi rekonstruováno bylo.

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **v ý b o r n ě**

podpis vedoucího diplomové práce

Českých Budějovicích

7. 6.

V dne 2010

